

Declară reclamanta că potrivit scrisorii de garanție nr. 5 din 26 februarie 2009, împrumutatul a solicitat amânarea încasării dobânzii rezultate din credit, obligându-se să achite pînă la 30 martie 2009, iar potrivit actului de verificare a datoriei, încheiat la 21 septembrie 2009 între BC „Unibank” SA și SRL „Prisma-Invest” suma datoriei constituia 2 383 468,35 lei.

Menționează BC „Unibank” SA că în repetate rînduri s-a adresat cu pretenții către SRL „Prisma-Invest”, cît și către fidejursorii SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat”, prin care a solicitat onorarea obligațiilor rezultate din contractul de credit bancar, ultimele fiind expediate în adresa pîrîților la 19 iulie 2013, prin care au fost informați că datoria acumulată constituie 3 542 142, 62 lei și necesită a fi achitată pînă la 24 iulie 2013, pretenții ce au fost ignorate către aceștia.

Afirmă reclamanta că la 25 iulie 2013, a încheiat cu SA „Articole din Beton Armat” contractul de cesiune a fluxului de bani nr. 82/08-8/3-1, prin care ultima în calitate de cedent a cesionat în favoarea băncii dreptul de încasare a debitului de bani pe contul nr. 222448690161 și din alte conturi deschise în BC „Unibank” SA.

Solicită încasarea în mod solidar din contul SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” a datoriei în sumă de 3 542 142, 62 lei, constituită din creditul nerambursat în sumă de 1 200 000, 62 lei, dobînda – 2 039 459, 34 lei și penalitatea pe ultimele 6 luni – 302 683, 28 lei, precum și încasarea taxei de stat în sumă de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral, cu încasarea în mod solidar din contul SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” în beneficiul BC „Unibank” SA a creditului nerambursat în sumă de 1 200 000, 62 lei, dobînzii – 2 039 459, 34 lei, penalității – 302 683, 28 lei și cheltuielile de judecată - 50 000 lei, în total suma de 3 592 142, 62 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat de către SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat”, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 iulie 2015, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de BC „Unibank” SA, în temeiul art. 267 lit. c) CPC.

La 16 iunie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, lichidatorul BC „Unibank” SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016 și menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți din 17 iulie 2015.

În susținerea recursului, lichidatorul Țurcan Iulian a invocat că instanța de apel, prin scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, și-a depășit competențele atribuite de legiuitor și a modificat temeiul apelului, încalcînd astfel prevederile art. 60 alin. (4) CPC, care stipulează că instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.

Indică recurentul că chiar dacă se admite că vicepreședintele BC „Unibank” SA, Hovorostovscaia Victoria, nu avea împuterniciri de a semna cererea de chemare în judecată, pe parcursul examinării pricinii banca a fost reprezentată de către juriști, care au acționat în baza procurilor prin care au fost împuterniciți cu toate drepturile să apere interesele băncii în cadrul procesului judiciar, astfel confirmîndu-se

autenticitatea și veridicitatea acțiunii înaintate. Mai mult ca atât, cererea de chemare în judecată a fost depusă în anul 2013 și pînă la emiterea deciziei din 19 aprilie 2016, au avut loc 19 ședințe de judecată, fără ca instanța să sesizeze că cererea a fost depusă de către o persoană neîmputernicită.

Declară lichidatorul Țurcan Iulian că BC „Unibank” SA a prezentat probe pertinente și înscrisuri, conform cărora Victoria Hovorostovskaia a fost aprobată în calitate de administrator al băncii la 22 mai 2012 de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, ceea ce denotă că a fost împuternicită cu exercitarea funcțiilor și îndeplinirea tuturor actelor necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor de administrator al băncii, inclusiv semnarea oricăror documente și cereri privind restabilirea drepturilor încălcate.

Consideră recurentul că instanța de apel nu era în drept să stabilească care documente și cereri poate să le semneze administratorul băncii în cadrul activității sale și care să nu le semneze, or, prin procura nr. 0805/1656 din 29 martie 2013, Victoria Hovorostovskaia a fost împuternicită să reprezinte interesele băncii în relație cu organele de ocrotire a normelor de drept.

La 07 iulie 2016, în adresa intimațiilor SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” a fost expediată copia recursului declarat de către BC „Unibank” SA, în proces de lichidare, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 11 august 2016, intimații SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” au depus referință, solicitînd declararea recursului depus de către BC „Unibank” SA, în proces de lichidare ca fiind inadmisibil, deoarece este declarativ și nu se încadrează în temeiurile legale de declarare a recursului. Totodată, consideră intimații neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată instanța de apel a modificat temeiul apelului, deoarece cerința de scoatere de rol a cererii a fost înaintată de către apelanții SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat”.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016 recursul declarat de către BC „Unibank” SA, în proces de lichidare a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 267 lit. c) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că la 29 iulie 2013, BC „Unibank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată. Cererea de chemare în judecată a fost semnată de către vicepreședintele BC „Unibank” SA – Hovorostovscaia Victoria.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 17 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral, cu încasarea în mod solidar din contul SRL „Prisma-Invest”, SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” în beneficiul BC „Unibank” SA a creditului nerambursat în sumă de 1 200 000, 62 lei, dobânzii – 2 039 459, 34 lei, penalității – 302 683, 28 lei și cheltuielile de judecată - 50 000 lei, în total suma de 3 592 142, 62 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat de către SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat”, casată integral hotărârea Judecătorei Bălți din 17 iulie 2015, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de BC „Unibank” SA, în temeiul art. 267 lit. c) CPC.

În motivarea concluziei sale, instanța de apel a indicat că vicepreședintele Hovorostovscaia Victoria a semnat cererea de chemare în judecată fără a avea împuterniciri de a o semna și a o depune, deoarece materialele cauzei nu conțin documente ce legalizează împuternicirile vicepreședintelui de a semna cererea de chemare în judecată din numele BC „Unibank” SA.

Analizând circumstanțele expuse și materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că este arbitrară concluzia Curții de Apel Bălți privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a BC „Unibank” SA, ca fiind semnată de către o persoană neîmputernicită, din următoarele considerente.

Se reține că potrivit procurii nr. 0805/1656 din 25 martie 2013, eliberată pe un termen de trei ani, BC „Unibank” SA, în persoana președintelui Țugulschi Dumitru, a încredințat Victoriei Hovorostovscaia să reprezinte în baza prezentei procuri și în limita împuternicirilor sale interesele băncii în relațiile cu organele administrației publice, administrative, de ocrotire a normelor de drept, financiare, gospodărești, de control, de supraveghere și persoane particulare (f.d. 137, volumul II).

Prin ordinul președintelui BC „Unibank” SA, Țugulschi Dumitru, nr. 122 din 31 mai 2013 „Cu privire la administrarea BC „Unibank” SA”, s-a stabilit că începând cu data de 03 iunie 2013, de către vicepreședintele băncii, Hovorostovscaia Victoria, vor fi dirijate următoarele subdiviziuni structurale: Direcția business corporativ, Direcția rețea regională, Secția operațiuni gaj, Direcția control riscuri, Direcția creanțe neperformante și Direcția juridică (f.d. 136, volumul II).

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării pricinii în prima instanță, și anume, la 18 septembrie 2013, adică peste mai puțin de două luni de la intentarea prezentei acțiuni, prin cererea BC „Unibank” SA semnată de către Președintele acesteia Țugulschi Dumitru, s-a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin sechestrarea bunurilor imobile și mobile și a conturilor bancare ale pârâților, în limitele valorii acțiunii (f.d. 47, vol. I).

Prin urmare, președintele BC „Unibank” SA, Țugulschi Dumitru, a împuternicit vicepreședintele Hovorostovscaia Victoria să conducă Direcția juridică, care în virtutea obligațiilor sale se ocupă anume cu întocmirea cererilor de chemare în judecată și susținerea acestora în instanțele de judecată, iar prin semnarea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii înaintate și semnate de către Hovorostovscaia Victoria, a confirmat faptul că anume aceasta era în drept să semneze și să depună cererea de chemare în judecată.

Afară de aceasta, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la primirea cererii de chemare în judecată, judecătorul urmează să verifice dacă cererea întrunește condițiile prevăzute la art. 166 și art. 167 CPC pentru a fi acceptată spre examinare. În cazul în care la primirea cererii de chemare în judecată, judecătorul nu a verificat dacă cererea a fost semnată de către o persoană împuternicită, deși era obligat să verifice și a acceptat spre examinare o astfel de acțiune, atunci eroarea se corectează prin scoaterea cererii de pe rol.

Totodată, instanța de judecată trebuie să acționeze prompt, anterior expirării termenului general de prescripție, în speță, BC „Unibank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la 29 iulie 2013, adică în interiorul termenului de prescripție de trei ani. Instanța de judecată, la rândul său, a acceptat spre examinare acțiunea dată, îndeplinind prevederile art. 183-185 CPC.

Instanța de recurs reține că pe parcursul examinării pricinii de către Judecătoria Bălți, intimații-pârâți nu au înaintat demers de scoatere a cererii de pe rol și doar în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 19 aprilie 2016, reprezentantul intimaților-apelanți SRL „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat”, Ciocanu Aliona, a solicitat instanței de apel scoaterea cererii de pe rol din motivul semnării acesteia de către o persoană neîmputernicită, după expirarea termenului de prescripție, deși a putut să invoce acest motiv încă în cadrul primei ședințe a instanței de fond.

Referitor la posibilitatea adresării în mod repetat în instanța de judecată cu aceeași cerere de chemare în judecată, în condițiile expirării termenului de prescripție și menținerii încheierii de scoatere a cererii de pe rol, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că o astfel de cerere de chemare în judecată cu mare probabilitate va fi respinsă din motivul tardivității, în conformitate cu prevederile art. 267 din Codul civil.

Luând în considerare circumstanțele speței și faptul că de la primirea cererii de chemare în judecată și până la devenirea irevocabilă a deciziei de scoatere a acesteia de pe rol au trecut mai mult de trei ani, au fost derulate mai multe acțiuni procedurale și cel mai important, s-a scurs termenul general de prescripție extinctivă, instanța de recurs ajunge la concluzia că în astfel de circumstanțe scoaterea cererii de pe rol va avea drept consecință o posibilă îngrădire a accesului liber la justiție pentru recurentul-reclamant BC „Unibank” SA, care riscă să fie lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile și libertățile legitime.

Date fiind cele relevate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra admiterii recursului și casării deciziei Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016, iar, în

condițiile în care, instanța de apel, dispunând scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, nu s-a expus asupra fondului cauzei, bazându-se în exclusivitate doar pe faptul că cererea de chemare în judecată a fost semnată de către o persoană neîmputernicită, pricina urmează a fi remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, pentru a fi examinate apelurile declarate de către SA „Real-Invest” și SA „Articole din Beton Armat” în corespundere cu normele de drept în vigoare.

Din considerentele menționate, și având în vedere faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, incompatibilă cu standardele legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către BC „Unibank” SA, în proces de lichidare, a casa integral decizia Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Unibank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Unibank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Prisma-Invest”, Societății pe Acțiuni „Real-Invest” și Societății pe Acțiuni „Articole din Beton Armat”, cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu